

Vechtdal Kompas

2025/2035

vechtdal overijssel

Alle tijd. Alle ruimte.

Inhoud

1. Inleiding 05

2. Effectief bestemmingsmanagement 07

2.1 De 7 stappen voor effectief bestemmingsmanagement 07

3. Analyse 09

3.1 Terugblik 09

3.2 Feiten en cijfers 14

3.3 Trends en ontwikkelingen 15

3.4 Maatschappelijke opgaven 16

3.5 Aanbodanalyse 17

3.6 Sterkte-zwakteanalyse 19

3.7 Samenvatting en conclusies 25

4. Ambitie en doelen 29

5. Ontwikkelkader voor een toekomstbestendig Vechtdal 31

6. Bestemmingsontwikkeling 33

6.1 Verbindende Vecht 34

6.2 Beleefbare landschappen 35

6.3 Gastheerschap op topniveau 36

6.4 Toekomstbestendig ondernemerschap 37

6.5 Bewuste bestemming 37

7. Vraagsturing 39

8. Monitoring en toetsing 41

9. Organisatie en samenwerking 43

1. Inleiding

Het Vechtdal is uniek en veelzijdig. Een gebied waar natuur, cultuur en gastvrijheid samenkomen. Ondernemers, organisaties en overheden werken al jaren intensief samen om het Vechtdal te positioneren als een duurzame en aantrekkelijke bestemming voor bezoekers én bewoners.

Het Vechtdal Kompas 2025-2035 zet de gezamenlijke koers uit voor de toekomst van de vrijetijdseconomie en het vrijetijdsaanbod. Dit document is méér dan een visie; het bevat concrete ambities, doelstellingen, strategieën en bouwstenen, opgesteld in nauwe samenwerking met betrokken partijen, waaronder de Vechtdalgemeenten en de Raad van Advies van Vechtdal Marketing. Centraal staan kwalitatieve ontwikkeling, versterkte regionale samenwerking en een grotere beleefbaarheid van het vrijetijdslandschap, terwijl de kernwaarden van het Vechtdal behouden en ontwikkeld worden.

De komende jaren draait het om de balans tussen economische ontwikkeling, landschapsbehoud en sociale cohesie. Het Vechtdal is niet alleen een toeristische bestemming, maar ook een plek om te wonen en te werken, waarin natuur en gemeenschap in balans blijven. Met dit kompas ligt de focus op een toekomstbestendige regio, waarin brede welvaart – de combinatie van welzijn en economische ontwikkeling – leidend is.

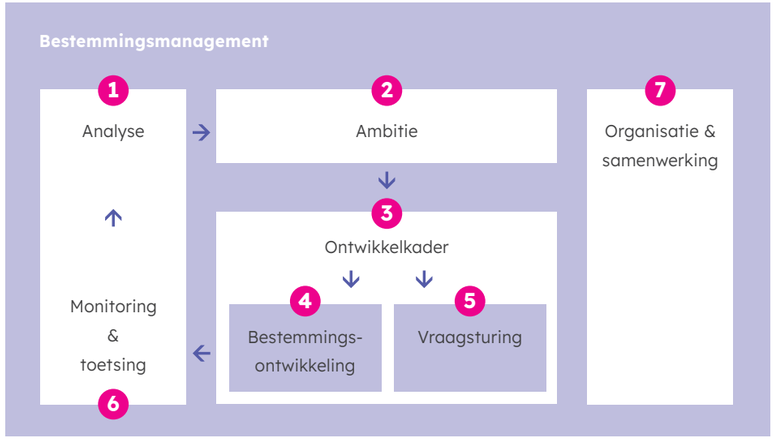

2. Effectief bestemmingsmanagement

In het Vechtdal staat het vergroten van de positieve impact van de vrijetijdseconomie centraal. Niet alleen de economie moet ervan floreren, maar ook de lokale gemeenschap én het landschap. Dit wordt bereikt via effectief bestemmingsmanagement. Dit omvat alle inspanningen die, in samenhang met elkaar, gericht zijn op het maximaliseren van de positieve impact van de vrijetijdseconomie op het Vechtdal.

2.1 De 7 stappen voor effectief bestemmingsmanagement

Met de zeven stappen voor effectief bestemmingsmanagement, zoals hieronder kort toegelicht, wordt de komende jaren gezamenlijk gewerkt aan de ambitie en aan het versterken van het Vechtdal als bewuste bestemming.

Stap 1: analyse (pagina 9)
Een gedegen analyse vormt de basis voor de ontwikkeling van effectief beleid. Voor de aanscherping van de visie Vechtdal 3.0 uit 2019 zijn de feiten en cijfers in kaart gebracht, samen met de meest actuele trends en ontwikkelingen. Dit heeft geleid tot een beter inzicht in de nieuwe en versterkte opgaven, uitdagingen en kansen die specifiek voor het Vechtdal relevant zijn.

Stap 2: ambitie (pagina 29)
Om de vrijetijdseconomie van het Vechtdal duurzaam te ontwikkelen, is een heldere richting essentieel. Deze richting is vastgelegd in de aangescherpte ambitie, die als leidraad dient voor alle toekomstige inspanningen.

Stap 3: ontwikkelkader (pagina 31)
Het ontwikkelkader biedt de strategie voor het realiseren van de ambitie. Het geeft richting aan zowel de ontwikkeling van het Vechtdal als bestemming als aan de manieren waarop vraag en aanbod beter op elkaar kunnen worden afgestemd.

Stap 4: bestemmingsontwikkeling (pagina 33)
Bestemmingsontwikkeling in het Vechtdal richt zich op het verbeteren van het bestaande aanbod en het creëren van nieuw, aanvullend aanbod in samenhang met gebiedsontwikkeling. Het doel is om de bereikbaarheid, toegankelijkheid, voorzieningen en beleving van het Vechtdal te versterken, zodat het gebied aantrekkelijk blijft voor zowel bewoners als bezoekers.

Stap 5: vraagsturing (pagina 39)
Onder vraagsturing vallen alle manieren om potentiële bezoekers te beïnvloeden, zowel door het stimuleren van gewenst bezoek als door het ontmoedigen van ongewenst gedrag. In het Vechtdal ligt de focus op instrumenten voor bezoekersmanagement en marketing die aansluiten bij de ambities en kernwaarden.

Stap 6: monitoring en toetsing (pagina 41)
Monitoring maakt het mogelijk te meten in hoeverre de activiteiten bijdragen aan de ambitie voor het Vechtdal. De focus ligt op het vinden van een balans, zodat de impact van bezoekers bijdraagt aan de brede welvaart van de bewoners van het Vechtdal. De resultaten van de monitoring worden gebruikt om de aanpak te evalueren en waar nodig aan te passen.

Stap 7: organisatie en samenwerking (pagina 43)
Effectief bestemmingsmanagement vraagt om een gezamenlijke aanpak met diverse stakeholders. De samenwerking tussen ambtenaren, bestuurders, ondernemers en andere betrokkenen in het Vechtdal is cruciaal voor het succes van dit kompas. Regelmatig overleg en duidelijke afspraken zijn noodzakelijk om samen de doelstellingen te realiseren. Daarnaast is zowel structurele als incidentele financiering essentieel voor het behalen van deze doelen.

3. Analyse

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste feiten, cijfers en trends van de huidige vrijetijdseconomie in het Vechtdal besproken. De afgelopen jaren hebben wereldwijde, nationale en lokale ontwikkelingen zoals de coronapandemie, klimaatverandering en demografische verschuivingen grote invloed gehad op de vrijetijdseconomie. Dit hoofdstuk geeft vanuit maatschappelijk en economisch perspectief inzicht in de huidige situatie, de sterke en zwakke punten, en toekomstige kansen en uitdagingen.

3.1 Terugblik

De afgelopen jaren waren een enerverende periode, waarin vooral de wereldwijde pandemie grote impact had op de vrijetijdseconomie in het Vechtdal. Daarnaast zorgden wereldwijde onrust, prijsstijgingen en druk op de arbeidsmarkt voor extra uitdagingen. Ondanks deze gebeurtenissen en versterkte opgaven, zoals de stikstof- en klimaatopgaven, en de toenemende strijd om de beschikbare ruimte, zijn belangrijke stappen gezet in de verdere ontwikkeling van het Vechtdal als bestemming. In samenwerking met vele programma- en projectpartners is uitvoering gegeven aan de Vechtdalvisie 3.0 uit 2019 en aan de versterking van het ‘merk’ Vechtdal in het algemeen. Hieronder lichten we de meest opvallende ontwikkelingen uit waarbij benadrukt moet worden dat deze opsomming niet volledig is.

Algemene ontwikkelingen en hoogtepunten

Doorontwikkeling Merk Vechtdal
Vanuit het Regiodeal-project Merkontwikkeling Vechtdal is gewerkt aan de doorontwikkeling van het merk Vechtdal. De kernwaarden zijn gedefinieerd als natuurlijk, gastvriendelijk, ongedwongen en verfrissend. Ook is de positionering aangescherpt en de merkbelofte geherdefinieerd. Op basis hiervan is een nieuwe huisstijl ontwikkeld, die de basis vormt voor alle communicatie-uitingen van Vechtdal Marketing.

Online samenwerking
Vechtdal Marketing maakt gebruik van hetzelfde contentmanagementsysteem als andere regio’s in Overijssel, wat zorgt voor efficiëntie en gezamenlijke doorontwikkeling. Om de online samenwerking met Visit Hardenberg en de nieuwe marketingorganisatie Marketing Ommen te versterken, hebben beide organisaties in 2023 hun websites overgezet naar dit systeem. Hierdoor wordt er achter de schermen met dezelfde data gewerkt, wat de samenwerking en efficiëntie van de online activiteiten verder versterkt.

Programmalijn: Verbindende Vecht

Varen op de Vecht
Vanuit het Regiodeal-project Varen op de Vecht zijn de afgelopen jaren diverse investeringen gedaan, waaronder de aanleg van nieuwe aanlegsteigers, om de vaarrecreatie te verbeteren. Ook zijn de vijf vaarwaarden van het Vechtdal opgesteld: deze waarden bieden bewoners en bezoekers richtlijnen om respectvol om te gaan met de natuur, de omgeving en andere recreanten, zodat varen op de Vecht voor iedereen prettig blijft. Daarnaast is veel nieuwe content ontwikkeld om de bewustwording te vergroten en de Vecht als halfnatuurlijke laaglandrivier onder recreanten te positioneren.

Vechtdal zompen
Op Koningsdag 2023 werd de nieuwe Vechtzomp Hanzestad Ommen officieel in gebruik genomen, waarmee nu vijf Vechtzompen de Vecht bevaren. Deze historische platbodems, die hun oorsprong

vinden in de scheepvaartgeschiedenis van de regio, varen tussen het Duitse Laar, Gramsbergen, Ommen en Dalfsen, en binnenkort ook in Hardenberg. De Vechtzompen versterken de regionale identiteit en maken de rijke cultuur en het landschap van het Vechtdal op een unieke manier beleefbaar voor bewoners en bezoekers. Ze dragen niet alleen bij aan het behoud van historisch erfgoed, maar ook aan de duurzame recreatieve beleving van de Vecht.

Versterking wandel- en fietsverbindingen en revisie routenetwerk

In 2021 en 2022 is het verouderde wandel- en fietsnetwerk in de gemeenten Dalfsen, Ommen en Hardenberg grondig vernieuwd. Honderden kilometers aan routes zijn verbeterd en voorzien van nieuwe bewegwijzering: ruim 30.000 palen, bordjes en panelen zijn vervangen. Daarnaast zijn alle routepanelen geactualiseerd en zijn de routes nu digitaal beschikbaar als GPX-bestand.

Naast de revisie van de bestaande netwerken zijn er nieuwe verbindingen en routes ontwikkeld:

- Hardenberg: Realisatie van een 3 km lang fietspad dat een doorgaande verbinding vormt tussen het Vechtpark en het dorp Rheeze.
- Junnerpad (Landgoed Junne): Een nieuwe wandelroute van 5, 10 en 15 km, waarbij wandelaars het cultuurhistorische landschap van Landgoed Junne ontdekken, met verhalen over natuur, historie en markante plekken langs de Vecht.
- Herfte/Zwolle: Een wandelonderdoorgang onder het spoor, waardoor een directe aansluiting op het wandelnetwerk in Zwolle is gerealiseerd. Dit creëert een groot samenhangend uitloopgebied door het parklandschap van Herfte en Wijthmen.
- Snelfietsroute Zwolle: Een nieuwe snelfietsroute verbindt het Vechtdal met bedrijventerrein Hessenpoort en het centrum van Zwolle. Dit draagt niet alleen bij aan het woon-werkverkeer, maar versterkt ook het recreatieve fietsnetwerk.
- Varsen – Vilsteren: Een nieuw pontje verbindt Landgoed Vilsteren met buurtschap Varsen, waardoor het fiets- en wandelnetwerk wordt versterkt. Daarnaast is een uitzichtpunt, speelplaats en fietspad aangelegd.

Een belangrijke uitdaging blijft het onderhoud van het routenetwerk. Terreinbeherende organisaties, zoals Staatsbosbeheer, geven aan dat zij onvoldoende middelen hebben om overwoekerde fietspaden en doorgezakte picknickbanken te onderhouden. Dit vraagt om structurele aandacht om de kwaliteit van het netwerk te waarborgen.

Programmalijn: Beleefbaar landschap

Versterking van Natuur en Beleving

Onder andere dankzij de Regiodeal zijn de afgelopen jaren meerdere projecten gerealiseerd die de relatie tussen de Vecht, natuur en recreatie versterken.

- Vechtpark Hardenberg: In vijf fasen is het gebied rond de Vecht opnieuw ingericht, waarbij water, natuur en beleving centraal staan. Door herinrichting van oevers, nieuwe wandel- en fietspaden, een vispassage en een wildwaterkanobaan is een veelzijdig recreatiegebied ontstaan, met ruimte voor waterberging en natuurontwikkeling.
- Vechtrijk Gramsbergen: Een herinrichting langs de Vecht verbindt Gramsbergen weer met de rivier. De aanleg van een nevengeul en de herontwikkeling van het stadsfront creëren een aantrekkelijke plek voor recreatie en natuur.
- Ommermars: Dit voormalige braakliggende terrein van 25 hectare is omgevormd tot een natuur- en recreatiegebied met waterplassen, modderbaden, speelplekken en een vogelobservatiehut. Het gebied dient tevens als waterberging en biedt ruimte voor biodiversiteit en ontspanning.

Met deze initiatieven wordt de Vecht niet alleen een levendiger en aantrekkelijker landschap, maar ook een plek waar natuur, water en recreatie op duurzame wijze samenkomen.

Landschapsbiografie Vechtdal & Reestdal

In het voorjaar van 2023 verscheen de Vechtdalbiografie, een inspirerend document dat de eeuwenlange ontwikkeling van het Vechtdallandschap in kaart brengt. Deze biografie biedt waardevolle inzichten voor aanbodontwikkeling en helpt ondernemers en organisaties om het unieke verhaal van hun omgeving te vertellen. Kort daarna verscheen ook de Reestdalbiografie, die niet alleen de historische ontwikkeling en huidige waarden van het Reestdal belicht, maar ook een waardevolle basis vormt voor het beheer en de toekomstplannen van dit gebied. Beide documenten zijn tot stand gekomen dankzij samenwerking tussen partijen zoals Gastvrij Overijssel, Landschap Overijssel, Het Drentse Landschap en Vechtdal Marketing.

Gastheren en Gastvrouwen van het Landschap

In de afgelopen periode is gewerkt aan het versterken van de verbinding tussen recreatie, natuur en landschap door middel van het programma “Gastheren en Gastvrouwen van het Landschap”. Deze cursus, georganiseerd door IVN Overijssel in samenwerking met Vechtdal Marketing, biedt horeca- en recreatieondernemers verdieping in de ontstaansgeschiedenis, cultuurhistorie en natuur van het Vechtdal. Dankzij de samenwerking met Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en Landschap Overijssel sluit de cursus nauw aan op de regionale kenmerken.

In totaal zijn 39 ondernemers gecertificeerd als Gastheer of Gastvrouw van het Landschap Vechtdal, waarvan de laatste 16 in 2021 de cursus hebben afgerond.

Vechtdalgidsen
Het Vechtdalgidsennetwerk is een initiatief van Natuuractiviteitencentrum De Koppel, Staatsbosbeheer en JD Educatie & Ontwikkeling en is mede mogelijk gemaakt door financiële ondersteuning van Ruimte voor de Vecht en Regiodeal Zwolle. Het doel is de kwaliteit van natuurexcursies in het Vechtdal te verhogen en excursies beter vindbaar en boekbaar te maken. Voor de vindbaarheid en het boeken van excursies heeft Vechtdal Marketing een speciale module ontwikkeld die geïntegreerd is op vechtdaloverijssel.nl. Begin 2023 begon de werving van de eerste Vechtdalgidsen, en acht gidsen hebben datzelfde jaar hun certificaat behaald.

Programmalijn: Gastheerschap en ondernemerschap

Visie Gastheerschap voor het Vechtdal
In 2021 heeft DestinatieX in opdracht van Vechtdal Marketing onderzoek gedaan naar gastheerschap in het Vechtdal. Dit onderzoek resulteerde in de ‘Visie Gastheerschap voor het Vechtdal’, waarin vier kernaspecten van gastheerschap centraal staan: verwelkomen, ontzorgen, informeren en inspireren. Daarnaast werd aandacht besteed aan verschillende touchpoints binnen de gastreis. Op basis van de belangrijkste actiepunten is, in overleg met de stuurgroep, het ambtelijk overleg, de Raad van Advies en ondernemers, een prioritering opgesteld met tien actiepunten.

De volgende acties zijn inmiddels uitgevoerd:

- De lancering van de nieuwe website van Vechtdal Overijssel en de optimalisatie van de bestaande content.
- De introductie van visithardenberg.nl en welkominommen.nl, beide gebaseerd op hetzelfde CMS en dezelfde database als vechtdaloverijssel.nl.
- De realisatie van twee nieuwe Tourist Info Punten: bij het Historisch Museum van Ommen en bij de Albert Heijn in Dalfsen.
- Hanzestad Zwolle heeft de attentiewaarde van de TIP’s in de stad verbeterd.
- Het aanbieden van Duitse taalcursussen in samenwerking met de vakschool 100% Gastvrij, gericht op medewerkers van recreatiebedrijven in het Vechtdal.

Actieplan Seizoensversterking Hardenberg
In 2021 voerde MarketingOost in opdracht van het Platform Gastvrij Hardenberg onderzoek uit naar seizoensverlenging. Op basis hiervan is in 2023 in samenwerking met Ondernemershuis voor het Vechtdal, Leisure Link en Vechtdal Marketing een concreet actieplan opgesteld. De activiteiten richtten zich in 2023 op streekproducten, in 2024 op natuurbeleving en in 2025 is het thema ‘Opfrissen’, gelinkt aan vitaliteit en gezondheid.

Vakschool 100% Gastvrij
De Vakschool 100% Gastvrij is in 2021 opgericht met de ambitie om dé praktijkopleider en kennishub voor de vrijetijdssector in het Vechtdal te worden. In de praktijk bleek het een uitdaging om voldoende studenten aan te trekken voor dit nieuwe opleidingsconcept. In dezelfde periode heeft de Vakschool echter met succes invulling gegeven aan projecten op het gebied van robotisering, technologisering en sociale innovatie en blijft zich inzetten om haar rol als kennishub voor de vrijetijdssector verder te versterken.

Programmalijn: Zorgzaam en gezond

Zorgeloos en Verrukkelijk Vechtdal
Met de projecten ‘Zorgeloos Vechtdal’ en ‘Verrukkelijk Vechtdal’ is de afgelopen jaren samen met ondernemers hard gewerkt om het Vechtdal als zorgzame en gezonde regio op de kaart te zetten waar iedereen welkom is en kan recreëren.

Toegankelijke Anjerroute
In samenwerking met de werkgroep Zorgeloos Vechtdal is in 2022 de Toegankelijke Anjerroute uitgegeven. De route loopt van Gramsbergen naar Zwolle en is opgeknipt in negen etappes. De route is gecontroleerd door verschillende organisaties die de belangen van mensen met een beperking vertegenwoordigen. Ook zijn toegankelijke horecagelegenheden en overnachtingslocaties in kaart gebracht.

Meest toegankelijke bestemming van Nederland
Tijdens de Week van de Toegankelijkheid 2024 werd het Vechtdal in het R&T-magazine (NRIT) en online uitgelicht als de meest toegankelijke regio van Nederland! In een artikel van zes pagina’s werd de aanpak, betrokkenheid en de resultaten van het project Zorgeloos Vechtdal gedeeld, dat al in 2015 van start ging.

Kunst van de korte keten
In 2023 ging het project “Kunst van de Korte Keten” van start met een expositie in de binnenstad van Zwolle, een samenwerking tussen Vechtdal en Zwolle Marketing, Vechtdal-gemeenten en het NBTC. Het project koppelde tien streekproducten aan tweeëntwintig lokale kunstenaars, wat op een creatieve en unieke manier streekproducten in de schijnwerpers zette.

In 2024 volgde het Kleinste Museum van Nederland, waarin de expositie “Kunst van de Korte Keten” werd gepresenteerd. Het museum reisde door het Vechtdal, Reestdal en de Hanzestad Zwolle en had negen hoofdstandplaatsen bij diverse streekproducenten. Daarnaast was het museum aanwezig op zestien evenementen in de regio. Eind 2024 ontving het Kleinste Museum internationale erkenning door een nominatie voor de prestigieuze X. Award.

3.2 Feiten en cijfers

Kijkend naar de feiten en cijfers, blijkt dat de sector zich na de coronapandemie heeft hersteld en zelfs is verbeterd, met een stijging van het aantal overnachtingen en bestedingen. Ondanks deze groei is het aantal banen in de regio vrijwel gelijk gebleven aan het niveau van 2019. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat een hogere bezetting niet automatisch leidt tot meer personeel. Ook veranderingen in werktijden of arbeidsomvang, zoals meer uren per werknemer, zorgen niet altijd voor een toename van het aantal banen. Daarnaast hebben digitalisering en automatisering bedrijfsprocessen efficiënter gemaakt.

Vechtdal Overijssel	2019	2024	
Totaal overnachtingen (100%)	2.457.000	2.853.000	+ 16%
Binnenlandse overnachtingen (82%)	2.034.000	2.329.000	+ 15%
Inkomende overnachtingen (18%)	418.000	525.000	+ 26%
Totaal aantal bestedingen	€ 90.013.000	€ 142.101.000	+ 58%
Gemiddelde besteding per nacht	€ 36,46	€ 49,81	+ 37%
Aantal banen	4295	4281	gelijk

Naamsbekendheid						
Vechtdal	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Bekend	58,7%	55,6%	60,3%	60,2%	59,3%	60,5%
Onbekend	41,4%	44,4%	39,7%	39,7%	40,6%	39,6%

Voor gedetailleerdere cijfers van 2019 tot en met 2024 bekijk de regiomonitor.

3.3 Trends en ontwikkelingen

De vrijetijdseconomie in het Vechtdal wordt beïnvloed door een breed scala aan nationale en internationale trends. **Polarisatie** en **vergrijzing** veranderen de maatschappelijke dynamiek, waarbij vergrijzing ook kansen biedt voor nieuwe vormen van recreatie. **Klimaatverandering** dwingt tot aanpassingen in toeristische activiteiten en infrastructuur, en **eenzaamheid** in de samenleving vormt een groeiende uitdaging. Daarnaast vergroot de **toenemende Nederlandse bevolking** de vraag naar vrijetijdsvoorzieningen. Gemeenten worden tegelijkertijd geconfronteerd met **financiële uitdagingen**, terwijl de **krapte op de arbeidsmarkt** het moeilijk maakt om aan de toenemende vraag naar personeel in de vrijetijdssector te voldoen.

Binnen de vrijetijdseconomie zelf zijn er ook specifieke trends die opvallen. Zo groeit het zogenoemde **klimaattoerisme**, wat Nederland aantrekkelijker maakt voor bezoekers en bedrijven uit Zuid-Europa. Daarnaast ontdekken **'nieuwe doelgroepen'**, zoals Duitsers en Vlamingen, in toenemende mate het Vechtdal als vakantiebestemming. De sector ervaart een sterke toename in **automatisering** en **digitalisering**, wat vraagt om nieuwe vaardigheden en aanpassingen in de bedrijfsvoering. **Bezoekersmanagement** wordt steeds belangrijker om de druk op populaire locaties te reguleren. Dit wordt extra relevant door de toename van **seizoensgebonden piekbelasting** op bepaalde locaties. Om "overtoerisme" te voorkomen en de impact op het Vechtdal te beheersen, zijn strategieën zoals bezoekersmanagement en **spreiding van recreanten** noodzakelijk.

Daarnaast is er een groeiende behoefte aan persoonlijke ruimte en tijd voor zichzelf en naasten. Deze trend wordt versterkt door de toename van flex- en parttime werken, waardoor consumenten meer kunnen genieten van hun vrije tijd. Steeds meer mensen zoeken naar mogelijkheden om te ontsnappen aan de dagelijkse hectiek en de drukte van stedelijke gebieden. Dit leidt tot een stijgende vraag naar recreatieve voorzieningen en bestemmingen die **rust**, **natuur** en **persoonlijke beleving** bieden, en die tegelijkertijd een tegenhanger vormen van het drukke, stedelijke leven.

3.4 Maatschappelijke opgaven

De laatste jaren is de urgentie van maatschappelijke opgaven, die ook de vrijetijdseconomie raken, toegenomen. Dit kompas richt zich op opgaven die direct met de vrijetijdseconomie te maken hebben of waar de sector een rol kan spelen in oplossingen. Een belangrijk aandachtspunt is het behoud en de ontwikkeling van een leefbaar en vitaal platteland. De recente ruimtescan van de provincie Overijssel biedt hierbij waardevolle inzichten in de recreatieruimte binnen de regio.

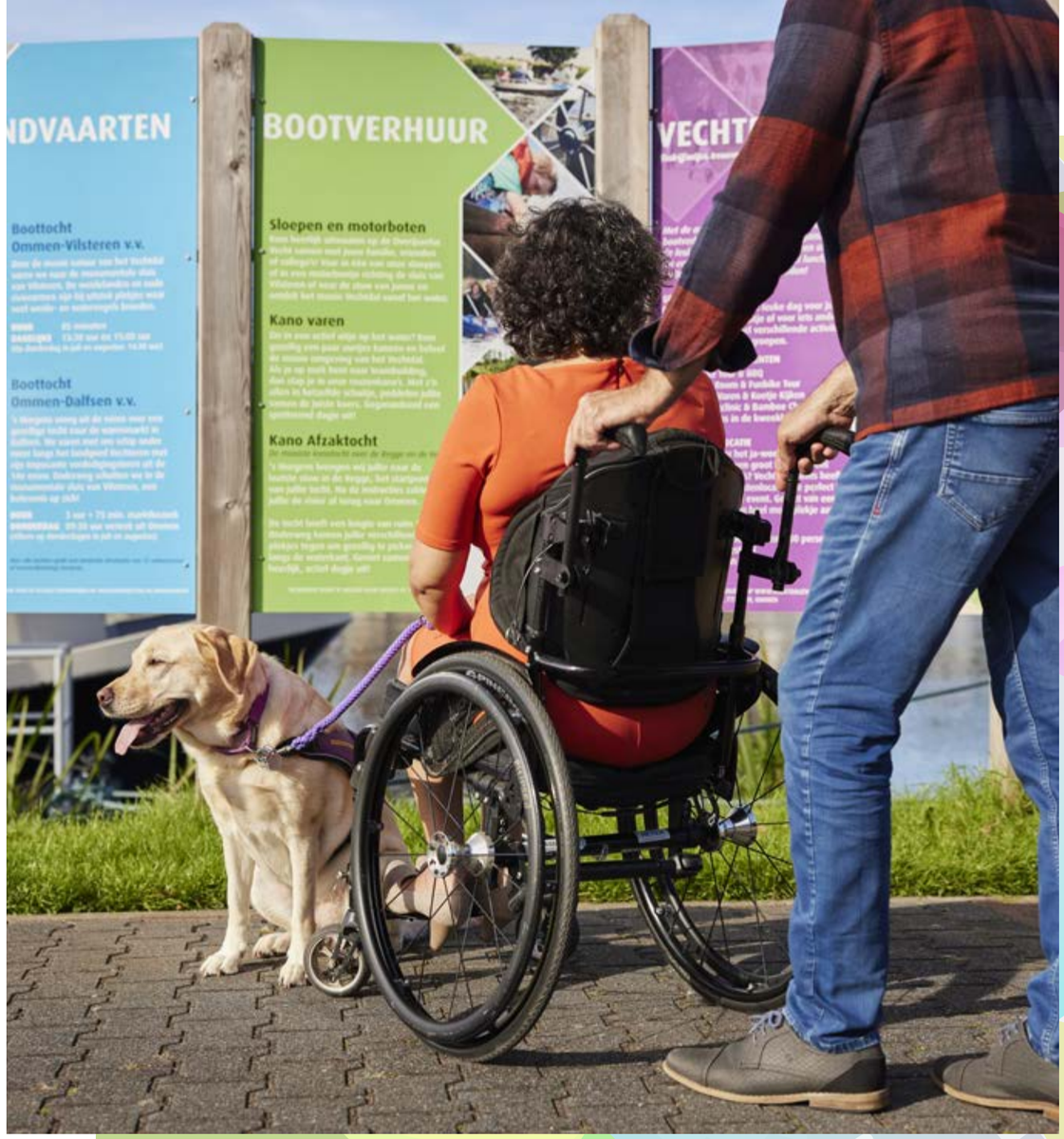
3.4.1 Ruimtelijke vraagstukken

De ruimtelijke uitdagingen in het Vechtdal worden bepaald door de toenemende druk van zowel verstedelijking als toerisme. De groei van het aantal woningen in Overijssel zorgt voor extra druk op de openbare ruimte, waarbij bewoners ook in hun directe omgeving willen recreëren. In het Vechtdal is er over het algemeen voldoende groene recreatieruimte, vooral in gemeenten als Hardenberg, Ommen en Dalfsen, dankzij hun natuurlijke gebieden. Echter, Zwolle kampt met een tekort aan groene recreatieruimte door de hoge vraag vanuit de stedelijke bevolking, wat in de aankomende jaren vraagt om een goede afstemming met het ommeland, waaronder het Vechtdal.

Tegelijkertijd zal de toeristische groei in het Vechtdal zelf de druk op de beschikbare ruimte verder verhogen. Dit vereist zorgvuldige ruimtelijke planning en een sterke infrastructuur, inclusief slimme mobiliteit en bezoekersmanagement, om zowel de lokale recreatiebehoefte als de groei van het toerisme effectief te kunnen beheersen.

3.4.2 Betrokkenheid ruimtelijke ontwikkelingen

Vraagstukken en opgaven zoals klimaat, energietransitie en stikstofproblematiek beïnvloeden de ontwikkeling van de vrijetijdseconomie. Het is van belang dat de sector goed vertegenwoordigd blijft bij ruimtelijke ontwikkelingen die hierop van invloed zijn. Overheden, organisaties en ondernemers dragen hierin gezamenlijk verantwoordelijkheid, zodat de belangen van de vrijetijdseconomie worden meegewogen in relevante beleids- en besluitvormingsprocessen. Tot op heden ontbreekt het echter aan een goede onderlinge afstemming, wat vraagt om een gezamenlijke inspanning om deze afstemming te versterken. De wijze waarop dit wordt opgepakt, valt buiten de scope van dit kompas en moeten via andere processen worden vormgegeven.

3.5 Aanbodanalyse

Het Vechtdal onderscheidt zich met een gevarieerd en hoogwaardig vrijetijdsaanbod. In het kader van de doorontwikkeling van het merk ‘Vechtdal’ zijn in 2022 zes unieke verkoopargumenten (USP’s) geformuleerd die de regio karakteriseren en de aantrekkingskracht vergroten. Deze USP’s benadrukken de veelzijdigheid van het Vechtdal, de balans tussen natuur, cultuur en gastvrijheid, en de verbindende rol van de Overijsselse Vecht en het Reestdal. De afwisseling van landschappen – van kastelen en landgoederen tot uitgestrekte natuurgebieden – nodigt bewoners en bezoekers uit om te ontspannen én te ontdekken.

De verblijfsrecreatie in het Vechtdal is van hoog niveau, met een opvallend aantal vijfsterrencampings die de laatste jaren ook door met name Duitse vakantiegangers worden gevonden. De combinatie van levendige steden, dorpen en het rustige platteland biedt een breed scala aan ervaringen voor uiteenlopende doelgroepen, van plezierzoekers tot inzichtzoekers.

Om blijvend in te spelen op de behoeften van zowel bewoners als bezoekers, is het belangrijk om te investeren in een veelzijdig en kwalitatief hoogwaardig aanbod, evenals in goede voorzieningen.

De focus ligt daarbij op het versterken van de aantrekkelijkheid buiten de traditionele hoogseizoenperiodes en op het bereiken en bedienen van nieuwe/complementerende doelgroepen. Ervaringen uit eerdere programma's rondom aanbodontwikkeling en het gebruik van de Kansenkaart van Kennisplatform Oost bieden daarbij waardevolle houvast voor het signaleren van kansen en het versterken van het aanbod in het Vechtdal.

3.5.1 Vitaliteit van de verblijfsrecreatieve sector

In opdracht van de Vechtdalgemeenten Dalfsen, Ommen, Hardenberg, Staphorst en Zwolle is er in 2017 een onderzoek uitgevoerd naar de vitaliteit van de verblijfsrecreatieve sector in het Vechtdal. Deze vitaliteitsscan is uitgevoerd voor campings, bungalowparken en hotels. De scan geeft inzicht in de kwaliteit en het toekomstperspectief van deze bedrijven. Bij kwaliteit is onder andere gekeken naar gasttevredenheid, uitstraling, promotie en ondernemerschap. Bij het toekomstperspectief is gekeken naar de visie en ambities van de ondernemer, financiën en de bezetting. Het grootste deel (71%) van de bedrijven scoort in de scan positief op zowel kwaliteit als toekomstperspectief. Deze bedrijven zijn samen goed voor het merendeel (79%) van het aantal bedden. Maar liefst 14% van de bedrijven in het Vechtdal zijn echte koplopers. Zij zijn samen goed voor een derde van de bedden. Onder de koplopers bevinden zich opvallend veel campings. Daarmee mag de regio Vechtdal zich met recht een kwalitatieve kampeerregio noemen met een uitstekende gezonde basis. Wel is het belangrijk dat de kopgroep vitaal blijft door te vernieuwen en te investeren om de koppositie vast te houden. Naast de koplopers is er een grote en diverse groep middenmoters. De uitdaging voor deze groep is te blijven ontwikkelen en vernieuwen. Circa 29% van de bedrijven zijn zogenoemde 'zorgenkindjes' en 'achterblijvers'. Deze bedrijven bevinden zich in de kampeer- en bungalowsector. Wel ligt dit percentage een stuk lager dan in andere regio's. Gezien het een verouderd onderzoek betreft, zou een nieuw onderzoek een actueler beeld geven van de huidige stand van zaken in het Vechtdal, zeker gezien de enerverende periode die ook de vrijetijdssector de afgelopen jaren heeft doorgemaakt.

3.5.2 Veerkracht van de vrijetijdssector

Ondanks de vele uitdagingen van de afgelopen jaren, zoals de coronapandemie, prijsstijgingen, de krapte op de arbeidsmarkt en de groeiende duurzaamheidsopgave, heeft de vrijetijdssector in het Vechtdal veerkracht getoond en volop geïnvesteerd in de toekomst. Bedrijven hebben niet alleen geïnvesteerd in nieuwe voorzieningen en faciliteiten, maar ook in verduurzaming en innovatie. Dit is terug te zien in de realisatie van energieneutrale groepsaccommodaties, duurzame verblijfsaccommodaties, nieuwe horecaconcepten en nieuwe recreatieve voorzieningen zoals zwembaden en ontvangstgebouwen. Daarnaast zijn er uitbreidingen en overnames geweest, die ook de nodige investeringen met zich hebben meegebracht.

3.6 Sterkte-zwakteanalyse

Voor dit kompas is op basis van gesprekken met betrokken partijen een SWOT-analyse uitgevoerd om de belangrijkste factoren in kaart te brengen die van invloed zijn op de vrijetijdseconomie in het Vechtdal. Deze SWOT is daarmee geen uitgebreide, nieuwe analyse, maar een kwalitatieve inventarisatie van sterke en zwakke punten, kansen en bedreigingen. Hieruit ontstaat echter een helder beeld van de thema's die de komende jaren aandacht verdienen en waarop de acties en projecten binnen dit kompas gericht zullen zijn. Op basis van de SWOT-analyse volgt een conclusie die de richting aangeeft voor de strategische keuzes en ambities.

3.6.1 Sterke punten

De Vecht verbindt

De Vecht fungeert als de belangrijkste verbindende factor voor het Vechtdal, zowel in fysieke zin door haar geografische aanwezigheid als in mentale zin door de emotionele band die men met het gebied ervaart. De recreatiesector was circa een kwarteeuw geleden de eerste die het Vechtdal als merk uitdroeg, en inmiddels na ongeveer een kwart eeuw hebben ook andere sectoren deze naam omarmd. Uit de regiomonitor van Ruimte voor de Vecht blijkt dat bewoners zich identificeren als Vechtdalbewoners; voor hen is het Vechtdal niet slechts een merk, maar een identiteit.

Uniek en afwisselend landschap

Het Vechtdal biedt een uniek, afwisselend landschap dat zich uitstrekt van bossen, heidevelden en de half natuurlijke laaglandrivier de Vecht tot historische landgoederen en stuifduinen. Deze veelzijdigheid gaat samen met een rijke cultuurgeschiedenis en authentieke dorpskernen, waardoor het gebied een sterke aantrekkingskracht heeft. De verschillende natuurlijke en culturele elementen maken het Vechtdal aantrekkelijk voor zowel bewoners als bezoekers.

Vooruitstrevend ondernemerschap
Het Vechtdal staat bekend als dé vijfsterrencampingregio van Nederland, met een groot aantal bekroonde, veelal familiebedrijven die voldoen aan de hoogste standaarden van de ANWB en de Duitse ADAC. Deze campings bieden vakantiegangers een breed scala aan mogelijkheden, van luxe kampeerervaringen tot kleinschalige, rustige terreinen voor natuurliefhebbers. Dit sterke aanbod gaat gepaard met een hoog niveau van gastheerschap en ondernemerschap, wat de regio een uitstekende reputatie geeft onder zowel Nederlandse als Duitse gasten. Dankzij het lokale ondernemerschap en vooruitstrevende projecten is het Vechtdal een voorbeeld voor andere toeristische regio's, wat bijdraagt aan de verdere ontwikkeling en innovatie in de sector.

Uitgebreid en vernieuwd wandel- en fietsnetwerk
Het Vechtdal beschikt over een uitgebreid en recent vernieuwd wandel- en fietsnetwerk dat bezoekers optimaal laat genieten van het veelzijdige landschap. Met honderden kilometers hoogwaardige routes, nieuwe bewegwijzering, en verbeterde verbindingen biedt het netwerk een gastvrije en toegankelijke ervaring voor zowel lokale recreanten als internationale toeristen. De informatiepanelen en bewegwijzering zijn beschikbaar in meerdere talen, waarmee het Vechtdal inspeelt op de toenemende populariteit van de regio onder buitenlandse bezoekers. Dit vernieuwde netwerk versterkt de positie van het Vechtdal als een ideale bestemming voor wandelaars en fietsers.

Authentieke streekproducten met meerwaarde voor de regio
Het Vechtdal en Reestdal bieden een breed scala aan authentieke streekproducten die de identiteit en aantrekkingskracht van de regio versterken. Van ambachtelijke kaas en vleesproducten tot lokaal geteelde groenten en fruit, de streekproducten dragen bij aan een onderscheidende en duurzame recreatieve beleving. Volgens het Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen (NBTC) verrijken streekproducten het toeristisch aanbod van een regio aanzienlijk en versterken ze de verbinding van bezoekers met de lokale cultuur en gemeenschap. Hiermee positioneren de streekproducten het Vechtdal als een bewuste bestemming en ondersteunen ze de regionale economie.

Meest toegankelijke regio van Nederland
Het NRIT heeft in 2024 het Vechtdal erkend als de meest toegankelijke vakantiebestemming voor mensen met een beperking, handicap of zorgbehoefte. Deze toegankelijkheid maakt de regio ook aantrekkelijk voor de vergrijzende bewoners en bezoekers, die ook baat hebben bij de aangepaste voorzieningen.

Regionale samenwerking
De samenwerking tussen het Vechtdal en omliggende regio's versterkt de vrijetijdseconomie en verbindt stedelijke voorzieningen met het natuurlijke en recreatieve aanbod van het Vechtdal. Deze samenwerking biedt kansen voor gezamenlijke projecten, gedeelde infrastructuur en een breder aanbod, waardoor bewoners en bezoekers meer profijt hebben van een meer samenhangende regio. De nabijheid van Zwolle biedt toegang tot stedelijke voorzieningen en vergroot de aantrekkingskracht van het Vechtdal, en vice versa.

Sterk lokaal recreatie-aanbod
Het Nederlands Vrijetijdsonderzoek toont aan dat 90% van de vrijetijdsactiviteiten in Overijssel wordt ondernomen door de bewoners zelf, wat de belangrijke rol van het vrijetijdsaanbod voor de eigen gemeenschap onderstreept. Het Vechtdal, met zijn uitgebreide wandel- en fietsmogelijkheden, speelt hierop in, aangezien wandelen en fietsen de populairste recreatieactiviteiten zijn. Dit maakt het Vechtdal niet alleen aantrekkelijk voor bezoekers, maar ook van grote waarde voor bewoners. Deze combinatie versterkt zowel de leefbaarheid als de aantrekkelijkheid van de regio, waarbij het groeiende besef ontstaat dat de vrijetijdseconomie een belangrijke bijdrage levert aan de brede welvaart in het Vechtdal.

3.6.2 Zwakke punten

Onduidelijke positionering van informatiepunten
Er is gebrek aan samenhang tussen de TIP's, Anjerpunten en andere informatiepunten in het Vechtdal. Dit leidt tot verwarring over de rol en meerwaarde van deze verschillende informatiepunten. De variatie in service, openingstijden en beschikbare informatie versterkt dit probleem. Een heldere positionering en uniformiteit zijn nodig om deze punten effectief in te zetten als inspirerende informatiebronnen.

Afhankelijkheid van incidentele bijdragen voor uitvoering van projecten
Hoewel het nieuwe Kompas verschillende programmalijnen formuleert om de vrijetijdseconomie en de leefbaarheid in het Vechtdal te bevorderen, is de uitvoering van deze programmalijnen sterk afhankelijk van incidentele bijdragen, subsidies en andere regelingen. Dit betekent dat slechts die projecten worden uitgevoerd die in aanmerking komen voor deze financiële ondersteuning, wat de continuïteit en de effectiviteit van de initiatieven kan beperken.

Beperkt aanbod voor jaarrond exploitatie in het Vechtdal
Het Vechtdal streeft naar seizoensversterking door te werken aan een jaarrond exploitatie, zodat de regio in alle seizoenen aantrekkelijk blijft voor bezoekers. Dit zou de afhankelijkheid van seizoensmedewerkers en vakantiekrachten verminderen, waardoor bedrijven in de regio in staat zijn om jaarcontracten aan te bieden en meer continuïteit in hun bedrijfsvoering te realiseren. Echter, er is momenteel te weinig (dagrecreatief)aanbod waardoor de regio nog niet voldoende aantrekkelijk is het hele jaar door.

Niet-recreatief gebruik van bungalows en vakantiewoningen
Een toenemende bedreiging voor de recreatieve functie van vakantieparken in het Vechtdal is het niet-recreatief gebruik van bungalows en vakantiewoningen, zoals permanente bewoning. Hoewel dit in strijd is met de bestemming, wordt er steeds vaker gekozen voor permanente bewoning, vaak vanwege de woningnood en lagere kosten. Permanente bewoning kan leiden tot verloedering van de parken, afname van de vitaliteit van de recreatiesector en ondermijning.

3.6.3 Kansen

Inkomend toerisme
De afgelopen jaren heeft de Duitse toerist het Vechtdal steeds meer ontdekt als aantrekkelijke vakantiebestemming. Gezien de positieve trend wordt deze markt ook voor de komende jaren als veelbelovend beschouwd. Daarnaast is er een toenemende belangstelling van Vlamingen opgemerkt, hoewel er tot nu toe weinig marketinginspanningen zijn geweest gericht op deze groep. Dit maakt de Vlaamse markt een interessante kans voor het Vechtdal.

65-plussers
Het Vechtdal heeft veel te bieden voor de groep 65-plussers, die in de komende jaren alleen maar zal toenemen. Deze groep heeft vrije tijd én bestedingsmogelijkheden. Doordat ze minder afhankelijk zijn van de reguliere vakantieperiodes, is deze groep met name interessant voor seizoensversterking.

Vrijetijdsbesteding steeds belangrijker
Vrijetijdsbesteding neemt een steeds belangrijkere plek in het dagelijks leven in, waarbij mensen meer behoefte hebben om hun vrije tijd optimaal en betekenisvol te benutten. Dankzij flexibelere werkuren ontstaan er nieuwe vrijetijdspatronen, waardoor mensen vaker buiten de standaardtijden kunnen ontspannen en recreëren. Vrije tijd wordt hierdoor steeds meer gezien als een essentieel onderdeel van persoonlijke identiteit en welzijn.

Uitbreiding toegankelijk aanbod
In Nederland leven meer dan twee miljoen mensen met een beperking, en in de EU zijn dat er 87 miljoen. Met de Europese Toegankelijkheidswet, die op 28 juni 2025 in werking treedt, worden bedrijven verplicht hun producten en diensten toegankelijk te maken voor deze groep. Door hier als Vechtdal op in te blijven spelen, kunnen bedrijven hun klantenbestand uitbreiden, klanttevredenheid verhogen en hun concurrentiepositie versterken. Daarnaast draagt het bij aan maatschappelijk verantwoord ondernemen en een positieve merkperceptie van het Vechtdal.

Slimme automatisering, technologie en robotisering
Automatisering en robotisering bieden de vrijetijdssector aanzienlijke kansen om in te spelen op uitdagingen zoals personeelstekorten en de behoefte aan efficiëntere bedrijfsprocessen. Door repetitieve taken te automatiseren en complexe processen te ondersteunen, kunnen bedrijven met minder medewerkers meer werk verzetten. Daarnaast dragen innovatieve technologieën zoals kunstmatige intelligentie (AI) en robotisering bij aan een verbeterde gastbeleving, bijvoorbeeld door slimme reserveringssystemen, digitale assistenten en servicegerichte robots. Deze ontwikkelingen verhogen niet alleen de efficiëntie, maar versterken ook de beleving en gastvrijheid in de sector. Het omarmen van technologische innovaties stelt ondernemers in staat om flexibeler te werken en sneller in te spelen op veranderende wensen en verwachtingen, wat de concurrentiepositie versterkt en bijdraagt aan een toekomstbestendige sector.

Seizoensversterking
Het Vechtdal heeft een uitgebreid vrijetijdsaanbod, maar er zijn aanzienlijke kansen om dit verder uit te breiden en optimaal te profiteren van de vrijetijdseconomie. Er is een groeiende vraag naar een jaarrond aanbod om de seizoensafhankelijkheid te verminderen, wat de regio het hele jaar door aantrekkelijker maakt voor zowel bewoners als bezoekers. Dit biedt bedrijven bovendien de mogelijkheid om personeel continu in dienst te houden.

Kansen voor Agrotoerisme in het Vechtdal
Agrotoerisme biedt aanzienlijke kansen voor het Vechtdal, vooral door de transitie in de agrarische sector. Door agrotoerisme te integreren in een brede aanpak van het landelijk gebied, kunnen agrariërs extra inkomsten genereren. Het combineren van streekproducten met recreatieve activiteiten biedt niet alleen economische voordelen, maar versterkt ook de lokale economie en vergroot de waardering voor het platteland.

3.6.4 Bedreigingen

Overname druk
De vrijetijdseconomie in het Vechtdal staat vandaag de dag op de schouders van vorige generaties. Sommige familiebedrijven zijn al in handen van de vierde generatie en behoren tot de top van Nederland en zelfs Europa. Deze familiebedrijven vormen een belangrijk onderdeel van het huidige imago van het Vechtdal. Echter, overnames van de ene generatie op de andere worden steeds moeilijker, en buitenlandse investeerders zien in het Vechtdal ook kansen.

De uitdaging voor de komende jaren is om familiebedrijven in het Vechtdal te behouden en daarnaast buitenlandse investeringsbedrijven te betrekken bij de ontwikkeling van de regio.

Krapte op de arbeidsmarkt
De krapte op de arbeidsmarkt blijft een van de grootste uitdagingen voor de recreatiesector. De instroom van mbo-studenten blijft achter, nieuwe medewerkers zijn moeilijk te vinden, en veel mensen hebben de sector de afgelopen jaren verlaten. Naast het bieden van goede arbeidsvoorwaarden, ontwikkelmogelijkheden en vaste dienstverbanden, is het cruciaal dat de sector zichzelf beter positioneert als een aantrekkelijke werkgever.

Financiële druk op overheden en ondernemers
Zowel de overheid als ondernemers in de vrijetijdssector staan de komende jaren voor aanzienlijke financiële uitdagingen. Gemeenten worden vanaf 2026 geconfronteerd met begrotingsproblemen door het verwachte ‘ravijnjaar,’ terwijl ondernemers hun marges verder onder druk zien komen door de geplande btw-verhoging op kort verblijf van 9% naar 21%f, zoals hotels, vakantiewoningen, bed and breakfasts, pensions en gemeubileerde stacaravans.

Ruimtelijke druk door concurrerende opgaven (Ondervertegenwoordiging vrijetijdseconomie)
De toenemende vraag naar ruimte voor verstedelijking, natuurherstel, landbouw en recreatie veroorzaakt een groeiend spanningsveld in het Vechtdal. De vrijetijdseconomie is hierbij niet sterk vertegenwoordigd in regionale en provinciale ruimtelijke ontwikkelingen. Dit kan leiden tot beperkingen in het ontwikkelen van nieuwe voorzieningen en het behoud van bestaande recreatiegebieden. De ruimtelijke druk vormt daarmee een bedreiging voor het toekomstige aanbod en de aantrekkelijkheid van het Vechtdal als recreatieve bestemming. Met de verwachte groei van het toerisme zal de druk op de recreatieruimte in en rondom Zwolle verder toenemen.

Invloed van klimaatverandering
Klimaatverandering leidt tot extreme weersomstandigheden zoals droogte en zware neerslag, die een groeiende impact hebben op zowel natuurgebieden als recreatieve terreinen in het Vechtdal. De droogte vergroot het risico op natuurbranden, terwijl overstromingen, zoals tijdens kerst 2023, voor grote schade zorgen. Deze weersomstandigheden vormen een risico voor de natuurbeleving en vragen om voortdurende investeringen in klimaatbestendige infrastructuur en voorzieningen. Door aanhoudende droogte neemt bovendien de kwaliteit van natuurgebieden af.

3.7 Samenvatting en conclusies

Een periode van uitdagingen en ontwikkeling
Het Vechtdal heeft de afgelopen jaren, net als de rest van de wereld, voor grote uitdagingen gestaan zoals de coronapandemie, klimaatverandering en krapte op de arbeidsmarkt. Daarnaast zijn maatschappelijke opgaven versterkt en de concurrentie om ruimte is toegenomen. Tegelijkertijd heeft de sector veerkracht laten zien. Er is geïnvesteerd in aanbod, voorzieningen en het merk Vechtdal.

De werkwijze met programmalijnen biedt structuur en focus. Binnen de programmalijn Verbindende Vecht zijn belangrijke stappen gezet in de bewustwording en positionering rondom varen op de Vecht. Drie Vechtzompen varen inmiddels en een vierde is in aanbouw. Wandel- en fietsmogelijkheden zijn versterkt door een volledig gereviseerd routenetwerk, en de landschapsbiografieën van het Vechtdal en Reestdal dragen bij aan een nog grotere beleefbaarheid van het landschap. Dankzij het Vechtdalgidsennetwerk kunnen groepen de regio op een unieke manier ontdekken.

Investeren in gastheerschap en ondernemerschap
Ook op het gebied van gastheerschap en ondernemerschap zijn belangrijke stappen gezet. De Vakschool 100% Gastvrij introduceerde innovaties op het gebied van robotisering, digitalisering en sociale innovatie. Daarnaast werden twee nieuwe Tourist Info Punten geopend en werken de toeristische websites nu met een uniform besturingssysteem. Het actieplan Seizoensversterking in Hardenberg biedt bovendien een sterke basis voor een bredere uitrol in het Vechtdal.

Het Vechtdal werd onlangs uitgeroepen tot de meest toegankelijke regio van Nederland, een erkenning van de inspanningen om het vrijetijdsaanbod inclusiever te maken. Toegankelijkheid blijft dan ook een integrale ambitie. Ook streekproducten spelen een steeds belangrijkere rol, zoals blijkt uit het succesvolle project Kunst van de Korte Keten en het samenwerkingscollectief ProefOost.

Uitdagingen en kansen voor de toekomst
Na de coronapandemie heeft de vrijetijdseconomie in het Vechtdal zich niet alleen hersteld, maar is deze zelfs verder gegroeid. De stijging in overnachtingen en bestedingen brengt echter ook uitdagingen met zich mee. Bezoekersmanagement en ruimtelijke planning worden steeds crucialer om druk op de regio te beheersen en overbelasting van populaire locaties te voorkomen.

De schaarste aan recreatieruimte in Zwolle vraagt om betere afstemming met omliggende gebieden zoals het Vechtdal.

Ondernemers worden daarnaast geconfronteerd met krapte op de arbeidsmarkt, btw-verhogingen, prijsstijgingen, stikstofmaatregelen en toenemende regeldruk. Familiebedrijven – een essentiële pijler van de regio – staan bovendien voor complexe opvolgingsvraagstukken. Tegelijkertijd groeit de interesse van buitenlandse investeerders, wat kansen biedt maar ook vraagt om een gebalanceerde aanpak om de lokale identiteit te waarborgen.

Vooruitblik: bouwen aan een duurzame vrijetijdseconomie

Terugkijkend blijkt de sector veerkrachtig en blijft samenwerking de sleutel tot succes. Ondanks de uitdagingen biedt de vrijetijdseconomie volop kansen, zoals de groeiende Duitse bezoekersmarkt, de 65-plusdoelgroep en verdere seizoensversterking. De sterke verbondenheid met het landschap, de Vecht en de Reest, streekproducten, het unieke aanbod en gastheerschap op topniveau vormen de kernkwaliteiten van de regio.

De komende jaren ligt de focus op kwalitatieve ontwikkeling, regionale samenwerking en de beleefbaarheid van het unieke vrijetijdslandschap. Door te investeren in toekomstbestendig ondernemerschap, gastheerschap en het positioneren van het Vechtdal als een bewuste bestemming, wordt de regio versterkt. Met een gedeelde ambitie en nauwe samenwerking tussen ondernemers, organisaties en overheden blijft het Vechtdal vooroplopen. Zo wordt gezamenlijk gebouwd aan een florerende vrijetijdseconomie waarvan zowel bewoners als bezoekers voordeel van hebben.

4. Ambitie en doelen

Om de vrijetijdseconomie van het Vechtdal duurzaam te ontwikkelen, is het essentieel om een heldere richting te hebben. Deze richting is vastgelegd in onze aangescherpte ambitie, die als kompas dient voor de komende vijf jaar. Hoewel de te nemen acties gericht zijn op deze periode, reikt de ambitie tot 2035. Halverwege deze periode wordt geëvalueerd waar het Vechtdal staat en wordt zowel de ambitie als het kompas aangescherpt om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen.

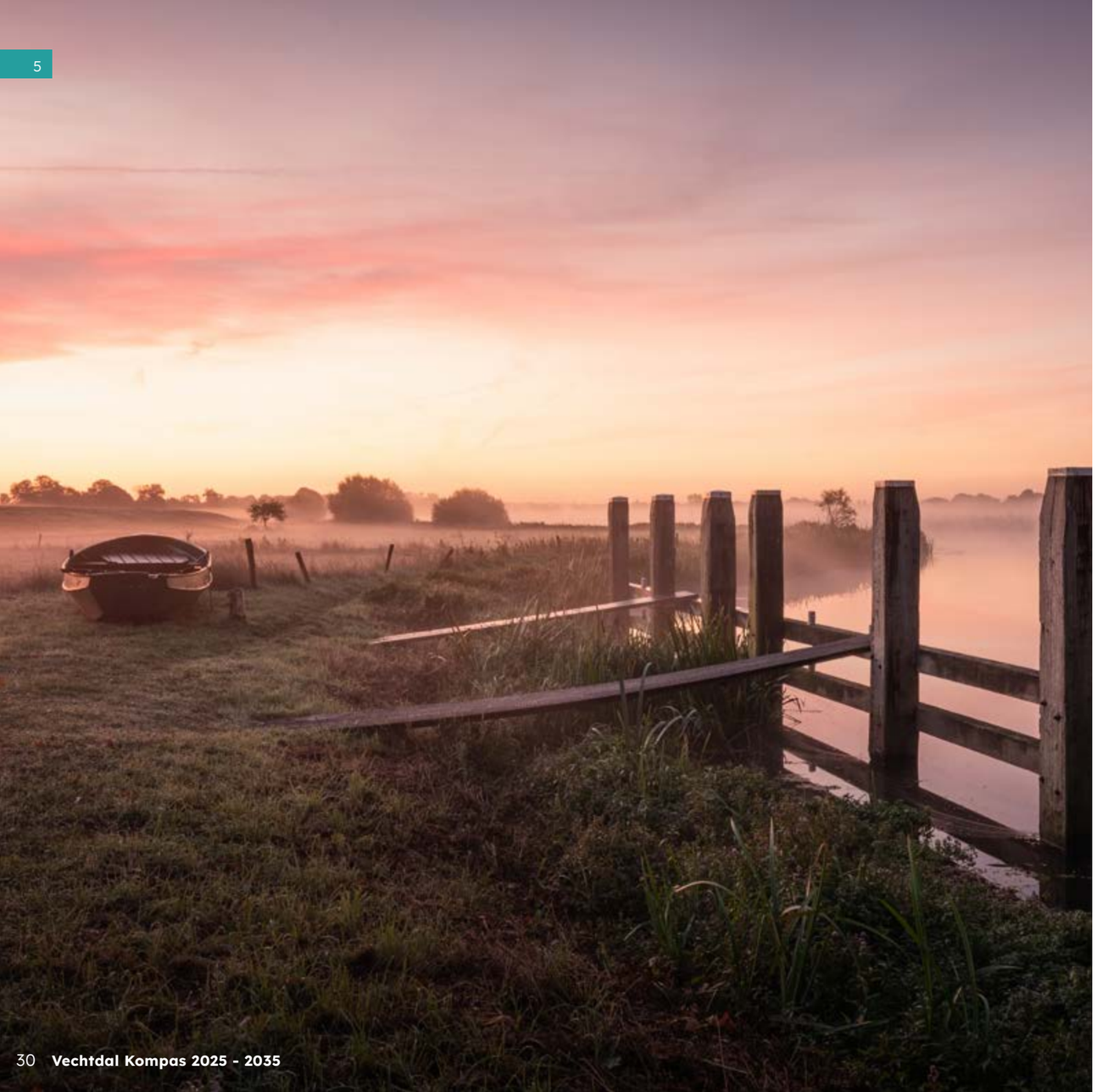
Het Vechtdal: Unieke vrijetijdsbestemming van topniveau

“In 2035 staat het Vechtdal bekend als een unieke vrijetijdsbestemming van topniveau.
Bezoekers van dichtbij en ver komen hier om de diversiteit van het landschap, de gastvriendelijkheid en het vrijetijdsaanbod van topniveau te ervaren. Het Vechtdal biedt alle tijd en alle ruimte om te ontspannen, te ontdekken en te genieten van pure lokale producten en de rijke cultuurhistorie. Het vrijetijdsaanbod is toegankelijk voor iedereen en welzijn en welvaart zijn in balans. Bewuste en innovatieve ondernemers en organisaties werken samen met overheden aan een duurzame regio, waar de plaatselijk gemeenschap voordeel heeft van een florerende vrijetijdseconomie.”

Doelen die het Vechtdal nastreven

Om de bovenstaande ambitie te realiseren en het Vechtdal als een unieke vrijetijdsbestemming van topniveau neer te zetten, zijn de doelen van dit kompas dat in 2035:

- **… het Vechtdal bekend staat als een unieke vrijetijdsbestemming** met een veelzijdig, beleefbaar landschap, een onderscheidend en hoogwaardig vrijetijdsaanbod en gastvrijheid op topniveau.
- **… een solide basis is behouden en versterkt** voor de ontwikkeling van een toekomstbestendige vrijetijdseconomie, met actieve betrokkenheid van diverse stakeholders en structurele samenwerking op regionaal niveau.
- **… de kwalitatieve ontwikkeling van de vrijetijdseconomie bijdraagt aan brede welvaart in het Vechtdal**, waarbij zowel economische als maatschappelijke waarde wordt toegevoegd, ten gunste van zowel de regio als haar bewoners.
- **… de diverse vrijetijdslandschappen van het Vechtdal en het Reestdal voor iedereen beleefbaar zijn**, met toegankelijke voorzieningen die de natuurlijke en culturele waarde van de regio respecteren en versterken.
- **… de gemeenschap en het landschap voordeel hebben van een vrijetijdseconomie die in harmonie is met de draagkracht van de regio**, waarbij landschaps- en ecologische waarden behouden blijven voor toekomstige generaties.
- **… toekomstbestendige familiebedrijven en investeerders, zowel uit de regio als daarbuiten, bijdragen aan een florerende vrijetijdseconomie**, met gastheerschap, innovatie en duurzaam ondernemerschap als de belangrijkste pijlers van de regionale identiteit.
- **… het recreatieve aanbod in kwaliteit en variëteit is versterkt, met een aantrekkelijk aanbod voor bewoners en bezoekers in elk seizoen**, zodat de regio het hele jaar door uitnodigt om eropuit te trekken.
- **… het Vechtdal een bewuste en duurzame vrijetijdsbestemming is**, waarin de balans tussen economische ontwikkeling, ecologische duurzaamheid en de leefbaarheid voor bewoners in balans wordt gehouden.

5. Ontwikkelkader voor een toekomstbestendig Vechtdal

Om de ambitie voor het Vechtdal te realiseren, vormt het ontwikkelkader de strategische basis. Het biedt richting aan de ontwikkeling van het Vechtdal als vrijetijdsbestemming en helpt bij een betere afstemming van vraag en aanbod. Daarnaast dient het als toetsingsinstrument voor toekomstige ontwikkelingen en investeringen, waarbij ondernemers, organisaties en overheden gezamenlijk bijdragen aan een sterk, duurzaam en onderscheidend Vechtdal.

Het ontwikkelkader is opgebouwd uit drie leidende principes. Voor elk principe wordt omschreven wat het betekent en welke concrete vraag gesteld kan worden om te bepalen of een project of initiatief aansluit bij de strategische koers van dit kompas.

1. Vooroplopen

Innovatief en verfrissend

Het Vechtdal onderscheidt zich door vooruitstrevend ondernemerschap en een open blik op de toekomst. Innovatie en creativiteit worden ingezet om een onderscheidend en aantrekkelijk aanbod te creëren. Verfrissende concepten en nieuwe technologieën dragen bij aan een verrassende beleving voor bezoekers en bewoners, zonder de identiteit van het gebied uit het oog te verliezen. Vooroplopen betekent kansen zien, benutten en nieuwe mogelijkheden creëren, zodat het Vechtdal aantrekkelijk en relevant blijft.

Draagt een initiatief bij aan innovatie en vernieuwing binnen de vrijetijdssector? Versterkt het de onderscheidende positionering van het Vechtdal?

2. Voortbouwen

Behouden en versterken

Een sterke regio bouwt voort op haar fundamenten. De Vecht als verbindende rivier, het afwisselende landschap, de rijke cultuurhistorie, sterke ondernemers en persoonlijke gastvrijheid vormen de kern van het Vechtdal. Deze unieke kwaliteiten worden gekoesterd én versterkt door continu te investeren in kwaliteit en innovatie. Voortbouwen betekent niet vasthouden aan het verleden, maar slim inspelen op nieuwe behoeften en ontwikkelingen, zodat het Vechtdal haar aantrekkingskracht behoudt en blijft groeien als bestemming van topniveau.

In hoeverre draagt een initiatief bij aan het behoud en de versterking van de kernkwaliteiten van het Vechtdal? Sluit het naadloos aan bij de identiteit en het karakter van de regio?

3. Verbinden

Verbondenheid die versterkt

Het Vechtdal is een regio waarin natuur, recreatie en economie samenkomen. De Vecht en de Reest vormen niet alleen landschappelijke dragers, maar ook symbolen van verbondenheid. Verbinding met het landschap, de gemeenschap en tussen ondernemers en organisaties is essentieel voor een toekomstbestendig Vechtdal.

Versterkt een initiatief de samenwerking tussen natuur, economie en gemeenschap? Draagt het bij aan een hechter en samenhangend Vechtdal?

6. Bestemmingsontwikkeling

Bestemmingsontwikkeling in het Vechtdal richt zich enerzijds op het voortbouwen en verbeteren van een samenhangend vrijetijdsaanbod voor bewoners en bezoekers, en anderzijds op de kwalitatieve doorontwikkeling van de vrijetijdseconomie in het Vechtdal. “Verbindende Vecht” vormt hiervoor het overkoepelende programma met daaronder de vier programmalijnen: Beleefbare landschappen, Gastheerschap op topniveau, Toekomstbestendig ondernemerschap en Vechtdal bewuste bestemming.

Duurzame samenwerking tussen overheden, ondernemers en organisaties is cruciaal voor een succesvolle bestemmingsontwikkeling. Daarnaast zijn gezamenlijke inzet in verbindende projecten en een sterke verbinding tussen stad en ommeland van groot belang. Dit vraagt om structurele afstemming en gezamenlijke inspanningen van alle betrokkenen, die samen bouwen aan de kwaliteit van een vrijetijdsaanbod dat passend is bij de regio.

Door actief samen te werken en gezamenlijk initiatieven te ontwikkelen, blijft het Vechtdal niet alleen zijn positie als een unieke en toekomstbestendige vrijetijdsbestemming behouden, maar wordt deze ook verder versterkt.

Verbindende Vecht

Duurzame samenwerking / Verbindende projecten / Verbinding stad en ommeland

Beleefbare landschappen

- Vrijetijdslandschappen
- Vechtdal en Reestal
- Routestructuren
- Landschapsbiografie
- Streekproducten
- Agrotoerisme
- Cultuurerfgoed
- Vechtzompen

Gastheerschap op topniveau

- Optimalisatie gastreis
- Duitse gastbeleving

Toekomstbestendig ondernemerschap

- Toerusten ondernemers
- Toekomstbestendige familiebedrijven
- Nieuwe doelgroepen
- Arbeidsmarkt
- Automatisering

Vechtdal bewuste bestemming

- Bezoekersmanagement
- Slimme mobiliteit
- Elektrisch varen
- Duurzaam ondernemen
- Leefbaar platteland
- Toegankelijk en inclusief

6.1 Verbindende Vecht

De Vecht is niet alleen de naamgever van het Vechtdal, maar vormt dé verbindende schakel van de regio: tussen natuur en landschap, steden en dorpen, en tussen bewoners, bezoekers en bedrijven/organisaties. In het Vechtdal werken ondernemers, organisaties en overheden samen aan de ontwikkeling en promotie van de regio, onder andere via Ruimte voor de Vecht en Vechtdal Marketing. Door deze samenwerking ontstaat een samenhangende recreatiebeleving voor iedereen die het Vechtdal bezoekt of er woont.

Doelstelling Verbindende Vecht

De komende jaren ligt de focus op het versterken van de Vecht als verbindende schakel van het Vechtdal, in samenwerking met ondernemers, organisaties en overheden. Tegelijkertijd wordt toegewerkt naar een sterkere verbinding met het Reestdal, waar de Reest net zo bepalend is voor de identiteit als de Vecht dat is voor het Vechtdal. Door gezamenlijke projecten worden de sociale, fysieke, economische en ecologische verbindingen in de regio verder uitgebouwd, zodat het gebied als een samenhangend geheel wordt ervaren. Zo blijven de Vecht en de Reest een essentieel onderdeel van de identiteit van de regio en haar bewoners.

Bouwstenen Verbindende Vecht

- Duurzame samenwerking - Samenwerking tussen ondernemers, organisaties en overheden.
- Verbindende projecten - Initiatieven die bijdragen aan een sterkere regionale samenhang.
- Verbinding stad en ommeland - Versterking van de relatie tussen stedelijke en landelijke gebieden.

6.2 Beleefbare landschappen

De veelzijdigheid van het vrijetijdslandschap vormt van oudsher de kern van de aantrekkingskracht van het Vechtdal, waar rust, ruimte en reuring samenkomen. Of je nu in de steden en dorpen bent, in de bossen en op de heuvels, op het platteland of op en langs het water—het Vechtdal biedt voor iedereen een unieke ervaring. Ook het idyllische Reestdal, met de meanderende Reest, draagt bij aan deze diversiteit en versterkt de landschappelijke beleving van de regio. Met projecten die het landschap beleefbaar maken, zowel op het land als op het water, wordt een verrijkende ervaring gecreëerd voor zowel bewoners als bezoekers. Streekproducten en agrotoerisme dragen daarnaast bij aan de versterking van de identiteit van het Vechtdal als een recreatiebestemming die naar meer smaakt.

Doelstelling Beleefbare landschappen

Het Vechtdal wordt dé bestemming waar de veelzijdigheid van het landschap in al haar diversiteit beleefbaar is en waar de landschappelijke schoonheid en het culturele erfgoed de iconen van de regio vormen. Ook het Reestdal en de Reest, met het kleinschalige beekdallandschap, dragen hieraan bij. Door het versterken van routenetwerken, het promoten van streekproducten en de Vechtzompen, en het zichtbaar maken van erfgoed, wordt een uniek vrijetijdslandschap gecreëerd voor zowel bewoners als bezoekers. Het Vechtdal ontwikkelt zich tot een levendige regio waar natuur en cultuur elkaar ontmoeten, mensen het verhaal van het landschap en erfgoed begrijpen, en het bewust wordt behouden voor nu en toekomstige generaties.

Bouwstenen Beleefbare landschappen

- Vrijetijdslandschappen – Landschappen toegankelijk en beleefbaar maken, met oog voor de natuur.
- Routestructuren - Een goed onderhouden routenetwerk als basis voor beleving.
- Landschapsbiografie als leidraad - Het verhaal van het landschap zichtbaar en beleefbaar maken.
- Streekproducten en agrotoerisme – Lokale producten en boerenbedrijven als versterkers van de identiteit en smaakmakers van de regio.
- Vechtzompen en cultuurerfgoed - Iconen van het landschap in de etalage zetten.

6.3 Gastheerschap op topniveau

Gastvriendelijkheid is een kernwaarde van het Vechtdal. Daarom staat het Vechtdal niet alleen bekend om de beleefbaarheid van het veelzijdige landschap, maar ook om de ongedwongen sfeer, gastvriendelijkheid en het toonaangevende aanbod. Er wordt gestreefd naar een omgeving waarin gasten, bewoners en bezoekers gastvrijheid in alle facetten kunnen ervaren – van aankomst tot vertrek, en waar iedereen zich welkom voelt. Met het streven naar gastheerschap op topniveau wordt een regio gecreëerd waarin gastvrijheid wordt ervaren als een integraal onderdeel van de identiteit.

Doelstelling Gastheerschap op topniveau

Het Vechtdal wordt verder ontwikkeld tot dé gastvrije bestemming van Nederland, waar alle tijd wordt genomen voor gasten en waar bewoners en bezoekers van aankomst tot vertrek een onvergetelijke ervaring beleven. In een ongedwongen sfeer en met oprechte gastvrijheid wordt een omgeving gecreëerd waarin iedereen zich welkom en thuis voelt. Zo wordt gastvriendelijkheid een onlosmakelijk onderdeel van de identiteit van het Vechtdal, een regio die men keer op keer bezoekt en waar iedereen zich thuis voelt.

Bouwstenen Gastheerschap op topniveau

- Optimalisatie gastreis – Een vlekkeloze beleving online, onderweg, in de openbare ruimte en bij ondernemers en organisaties.
- Duitse gastbeleving - Aansluiting op de verwachtingen en behoeften van Duitse bezoekers.

6.4 Toekomstbestendig ondernemerschap

Ondernemers, organisaties en familiebedrijven spelen een sleutelrol in de ontwikkeling van het Vechtdal. Samen werken zij aan een toekomstbestendige regio, met aandacht voor arbeidsmarktontwikkelingen, het verlengen van het toeristisch seizoen en het aantrekken van nieuwe doelgroepen. Innovatie en samenwerking staan centraal, zodat het Vechtdal een economisch robuuste regio blijft. Hierdoor kunnen ondernemers bouwen aan een zekere toekomst, terwijl de lokale gemeenschap voordeel heeft van een bloeiende vrijetijdseconomie.

Doelstelling Toekomstbestendig ondernemerschap

Vrijetijdsondernemers in het Vechtdal vormen de basis voor een bloeiende en toekomstbestendige vrijetijdseconomie. Zij dragen bij aan zowel economische ontwikkeling als maatschappelijk verantwoord ondernemen en ontwikkelen een jaarrond aanbod dat aansluit bij de behoeften van zowel bewoners als bezoekers. Ondernemers pionieren op gebieden zoals digitalisering, robotisering, sociale innovatie en duurzame bedrijfsvoering. Gedreven door gezonde concurrentie en gezamenlijke ambitie ontstaat een dynamische sector waarin continue verbetering en innovatie centraal staan.

Bouwstenen Toekomstbestendig ondernemerschap

- Toerusten ondernemers - Ondernemers ondersteunen in innovatie en kwalitatieve ontwikkeling.
- Toekomstbestendige familiebedrijven - Duurzame opvolging en bedrijfsvoering stimuleren.
- Nieuwe doelgroepen – Kansen zien en benutten ten behoeve van seizoensversterking.
- Arbeidsmarkt - Werken aan een toekomstbestendige toeristische arbeidsmarkt.
- Automatisering - Innovatieve technologieën inzetten voor efficiëntie en beleving.

6.5 Bewuste bestemming

Samen wordt gewerkt aan het Vechtdal en het Reestdal als een bewuste bestemmingen. Dit betekent dat de ontwikkeling in toerisme en recreatie in balans blijft met de leefbaarheid in de regio en op een duurzame manier wordt doorontwikkeld. Er wordt gestreefd naar kwalitatieve ontwikkeling die, naast economische voordelen en werkgelegenheid, bijdraagt aan de brede welvaart in de regio.

Doelstelling Bewuste bestemming

De regio wilt een voorbeeld blijven van een bewuste bestemming, waar brede welvaart wordt bevorderd door een bloeiende vrijetijdseconomie. Ontwikkeling in toerisme en recreatie gaat daarbij hand in hand met het behoud van de leefbaarheid van de regio, zonder negatieve gevolgen voor de natuur en de lokale gemeenschap. Door te sturen op effectief bezoekersmanagement, het stimuleren van duurzame bedrijfsvoering en het centraal stellen van de belangen van bewoners, blijven het Vechtdal en het Reestdal de plek waar recreatie, natuur en cultuur elkaar versterken.

Bouwstenen Bewuste bestemming

- Bezoekersmanagement - Sturen op spreiding en capaciteit.
- Slimme mobiliteit / elektrisch varen - Duurzaam en prettig onderweg.
- Duurzaam ondernemen – Ondernemen met minimale negatieve ecologische impact.
- Leefbaar platteland – Vrijetijdseconomie als middel voor brede welvaart.

7. Vraagsturing

Onder vraagsturing wordt verstaan het beïnvloeden van bezoekersgedrag door gewenst bezoek te stimuleren en ongewenst gedrag te ontmoedigen. In het Vechtdal ligt de focus op marketing en bezoekersmanagement die aansluiten bij de gezamenlijke ambities en strategische keuzes van ondernemers, organisaties en overheden, zoals vastgelegd in dit kompas. De nieuwe merkgids voor het Vechtdal, ontwikkeld in samenwerking met regionale partners, vormt daarnaast een belangrijke leidraad met de kernwaarden: natuurlijk, gastvriendelijk, ongedwongen en verfrissend.

Kernboodschap: Vechtdal Overijssel. Alle tijd. Alle ruimte.

Het Vechtdal onderscheidt zich door zijn oprechte gastvrijheid en open karakter, waarin bewoners en bezoekers zich welkom voelen. Hier wordt niet alleen genoten van het landschap, maar ook goed voor gezorgd. Ondernemers en organisaties zetten zich in voor een vitale regio, waar rust, ruimte en reuring elkaar versterken. De Vecht verbindt stad en land, mens en natuur, rust en activiteit. In het Vechtdal is er alle tijd en alle ruimte om te beleven, te ontdekken en te genieten.

Instrumenten voor vraagsturing

Om het Vechtdal effectief te vermarkten en bezoekersgedrag te beïnvloeden, worden diverse instrumenten ingezet. Dit gebeurt via digitale en offline kanalen, waaronder de website vechtdaloverijssel.nl, het Nederlands- en Duitstalige Vechtdal Magazine en diverse sociale media. Ook lokale platforms, zoals de websites van Ommen en Hardenberg, dragen hieraan bij.

Doelgroepenstrategie

Het Vechtdal richt zich voornamelijk op twee kernprofielen:

- De inzichtzoeker (vaak 55+ en hoogopgeleid) zoekt rust, inspiratie en verdieping in natuur, cultuur en erfgoed. Deze groep bereidt zich zorgvuldig voor en kiest kwalitatieve accommodaties met een goed beoordeelde gastvrijheid.
- De plezierzoeker (18-34 jaar) richt zich op gezellige en actieve belevingen, vaak in groepsverband. Zij zoeken accommodaties met levendige interactie en een breed recreatief aanbod.

Daarnaast groeit de belangstelling vanuit de Duitse markt, en zijn Vlaanderen en Denemarken mogelijk potentiële groeimarkten. De benadering van deze internationale doelgroepen is echter alleen haalbaar binnen bredere provinciale en regionale samenwerking.

Bezoekersmanagement

Met de verwachte groei van de vrijetijdseconomie wordt bezoekersmanagement steeds belangrijker om de balans tussen recreatieve druk, leefbaarheid en natuurbehoud te behouden. Hoewel er momenteel nog geen specifieke middelen beschikbaar zijn om bezoekersmanagement volledig te implementeren, is het essentieel om de vinger aan de pols te houden en waar mogelijk bij te sturen. Dataverzameling vormt hierbij de basis: inzicht in bezoekersstromen en -gedrag maakt het mogelijk bewuste keuzes te maken en gericht bij te sturen. Zo blijft het Vechtdal een bewuste bestemming, waar recreatie, natuur en leefbaarheid in balans zijn.

8. Monitoring en toetsing

Om te bepalen in hoeverre de gezamenlijke inspanningen bijdragen aan de ambities van dit kompas, is periodieke monitoring en toetsing essentieel. De verkregen inzichten worden gebruikt om de aanpak te evalueren en waar nodig bij te sturen. Gedurende het proces wordt de vinger aan de pols gehouden en worden inzet en resultaten regelmatig tegen elkaar afgewogen. Door een cyclus van planvorming, uitvoering, monitoring en toetsing te hanteren, blijft de aanpak effectief en in lijn met de gestelde doelen.

Monitoring en toetsing gebeurt via de volgende middelen:

Factsheet Toerisme en Recreatie

Jaarlijks wordt de Factsheet Toerisme en Recreatie van het Vechtdal gepubliceerd, met feiten en cijfers zoals overnachtingen, bestedingen en banen in de sector. Dit document is een belangrijke bron voor het meten van de economische impact van toerisme in het Vechtdal.

Rapportagetool Vechtdal Marketing

De rapportagetool geeft inzicht in de voortgang van marketingactiviteiten van Vechtdal Marketing, zoals het bereik van de website, sociale media en campagnes. Deze gegevens dragen bij aan de bredere monitoring en toetsing van het kompas, waarin verschillende partijen hun bijdrage leveren.

Kennisplatform Oost

Kennisplatform Oost fungeert als een centrale bron voor data en inzichten op het gebied van de vrijetijdseconomie in Overijssel. Dit platform biedt overheden, regiomerken, ondernemers en andere externe partijen toegang tot relevante informatie en praktische tools. De verzamelde gegevens worden inzichtelijk gemaakt en vertaald naar toepasbare kennis voor beleidsvorming en strategische besluitvorming.

Op Kennisplatform Oost worden onder andere inzichten en informatie gedeeld over:

- Kansenkaart
- Monitoring Bezoekersstromen
- Leefstijlvinder
- Trends
- Feiten & Cijfers

Aanvullende onderzoeken

Tijdens de looptijd van dit kompas wordt verkend welke aanvullende onderzoeken nodig en haalbaar zijn om het strategisch bestemmingsmanagement te versterken. Voorbeelden van mogelijke onderzoeken zijn:

- Bezoekersstromen en spreiding
- Welzijn en draagvlak onder bewoners
- Klanttevredenheid en gastvrijheid
- Concurrentieanalyse en positionering

Of deze onderzoeken daadwerkelijk uitgevoerd zullen worden is afhankelijk van nut, noodzaak en beschikbare middelen.

Jaarlijkse evaluatie

De voortgang van dit kompas wordt jaarlijks geëvalueerd en getoetst in samenwerking met ondernemers, organisaties en overheden. Waar nodig wordt de koers bijgestuurd. Deze evaluatie vindt plaats met bestuurders en ambtenaren vrijetijdseconomie, Vechtdal Marketing en de Raad van Advies van Vechtdal Marketing.

9. Organisatie en samenwerking

Een effectieve organisatie en duurzame samenwerking zijn essentieel voor het realiseren van de ambities en doelstellingen van dit kompas. Dit vraagt om een gezamenlijke inspanning van overheden, organisaties en ondernemers, die direct of indirect betrokken zijn bij de vrijetijdseconomie in het Vechtdal en dit kompas. Door gezamenlijk te investeren in de vrijetijdseconomie wordt een duurzame ontwikkeling van het Vechtdal als toeristische bestemming gewaarborgd.

Verantwoordelijkheid en samenwerking

De partijen die betrokken zijn geweest bij de totstandkoming van dit kompas, dragen ook gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor de uitvoering en het succes ervan.
Dit vereist structureel overleg en afstemming, zowel binnen afzonderlijke organisaties als tussen de verschillende partijen. Door periodiek overleg te voeren en voortgang te monitoren, blijven alle betrokkenen aangehaakt en wordt bijgestuurd waar nodig.

De samenwerking binnen het Vechtdal is georganiseerd via de volgende structuren:

- **Stuurgroep Vrijetijdseconomie** – Bestaat uit de wethouders vrijetijdseconomie van de gemeenten Hardenberg, Ommen, Dalfsen en Zwolle. Deze stuurgroep bewaakt de strategische koers en bestuurlijke samenhang van de vrijetijdseconomie in het Vechtdal.
- **Ambtenaren Vrijetijdseconomie** – De beleidsmedewerkers van de betrokken gemeenten stemmen operationele en beleidsmatige zaken op het gebied van vrijetijdseconomie af en werken nauw samen met Vechtdal Marketing.
- **Vechtdal Marketing** – Verantwoordelijk voor de uitvoering en coördinatie van marketing- en promotieactiviteiten, evenals regie en programmaleiderschap voor de bestemmingsontwikkeling van het Vechtdal.
- **Raad van Advies** – Samengesteld uit ondernemers en vertegenwoordigers van organisaties verbonden aan Vechtdal Marketing die actief zijn binnen de vrijetijdseconomie van het Vechtdal. De raad adviseert over de koers en uitvoering van de activiteiten van Vechtdal Marketing.
- **Stakeholders** – Naast bovengenoemde gremia speelt het bredere netwerk van betrokken ondernemers, organisaties en overheden een cruciale rol in de ontwikkeling van het Vechtdal. Op de volgende pagina is in kaart gebracht welke stakeholders bij welke programmalijnen betrokken zijn.

  De stakeholders zijn onderverdeeld in de volgende groepen:
  - Overheden
  - Ondernemer- & brancheorganisaties
  - Natuur- en erfgoedorganisaties
  - Streekproducten & agrotoerisme
  - Marketing & maatschappelijke organisaties

Dit overzicht is een momentopname bij de samenstelling van dit kompas; het stakeholdersveld heeft een dynamisch karakter en zal zich gedurende de looptijd van dit kompas verder ontwikkelen.

↓ Stakeholders / Programmalijnen →	Beleefbare Landschappen	Gastheerschap op topniveau	Toekomst-bestendig ondernemerschap	Vechtdal bewuste bestemming
Overheden				
Hardenberg, Ommen, Dalfsen en Zwolle	✤	✤	✤	✤
Reestdalgemeenten	✤			
Provincie Overijssel			✤	✤
Ruimte voor de Vecht	✤			✤
Waterschap Drents Overijsselse Delta	✤			
Waterschap Vechtstromen	✤			
Ondernemer- & brancheorganisaties				
Gastvrij Dalfsen	✤	✤		
Gastvrij Hardenberg	✤	✤	✤	
Koninklijke Horeca Nederland (KHN)			✤	
Recreatieondernemers Ommen		✤	✤	✤
Recron-Hiswa			✤	
Vakschool 100% Gastvrij		✤	✤	
Natuur- en erfgoedorganisaties				
IVN Natuureducatie	✤	✤		✤
Landschap Overijssel	✤	✤		✤
Natuur en Milieu Overijssel				✤
Natuurmonumenten	✤			
Overijssels Particulier Grondbezit	✤			
Staatsbosbeheer	✤			
Vechtdalgidsen	✤	✤		
Vechtdalzompen	✤	✤		
Streekproducten & agrotoerisme				
De Boer als Gastheer	✤	✤		
LTO Noord	✤			✤
Proef Oost	✤	✤	✤	
Vechtdal Boert Bewust	✤			
Marketing & maatschappelijke organisaties				
Anjerpunten en Tourist Info's		✤		
Gastvrij Overijssel	✤		✤	✤
MarketingOost & Vechtdal Marketing	✤	✤	✤	✤
Sectortafel Vrijetijdseconomie			✤	
Zorgeloos Vechtdal		✤		

Colofon

Vechtdal Kompas 2025-2035

Redactie
MarketingOost / Vechtdal Marketing

Fotografie
Gijs Versteeg, Ronald Jansen

Vormgeving
ImpriMedia

Druk
DDMC

Uitgave
Maart 2025

Samenstelling
Het Vechtdal Kompas 2025-2035 is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met de Stuurgroep Vrijetijdseconomie, ambtenaren vrijetijdseconomie van de gemeenten Hardenberg, Ommen, Dalfsen en Zwolle, en de Raad van Advies van Vechtdal Marketing.

Copyright
Overname van teksten en/of beelden uit deze uitgave is uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming van de uitgever.

